



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4464/2021
17.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП, Београд, чији је пуномоћник Градско правобранилаштво Града Београда, Београд, против тужене АА из ..., чији је пуномоћник њен син ББ из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8919/19 од 16.01.2020. године, у седници одржаној дана 17.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8919/19 од 16.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 13441/19 од 04.09.2019. године, ставом I изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд тужену обавезе да му плати износ од 5.055.214,00 динара као и законску затезну камату на износ главног дуга од 2.812.946,00 динара почев од 17.06.2014. године па до исплате. Ставом II изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца да суд тужену обавезе да му накнади трошкове парничног поступка и одбијен је као неоснован захтев тужене да суд обавезе тужиоца да туженој плати трошкове парничног поступка.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 8919/19 од 16.01.2020. године, одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П 13441/19 од 04.09.2019. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. ЗПП-а, због потребе разматрања питања од општег интереса и уједначавања судске праксе.

Тужена је доставила одговор на ревизију тужиоца.

Имајући у виду да вредност предмета спора побијаног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе (5.055.214,00 динара односно 43.467 евра), следи да је ревизија дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр.72/11...18/20), па је сувишно одлучивање о посебној ревизији.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, на основу одредбе члана 408. ЗПП-а и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП-а, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Тужилац у ревизији указује на битну повреду из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП-а, међутим, та битна повреда није разлог због ког ревизија може да се изјави, на основу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд тужену обавезе да му исплати износ од 5.055.214,00 динара и законску затезну камату на износ главног дуга од 2.812.946,00 динара почев од 17.06.2014. године па до исплате, заснован је на уговору који је закључио са туженом, као инвеститором, 23.08.2005. године, тако што је том приликом тужену заступао Небојша Братић по овереном пуномоћју. Правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П 793/15 од 02.03.2016. године, усвојен је тужбени захтев тужиље и утврђено да је тај уговор ништав, јер тужиља није овластила Небојшу Братића да у њено име и за њен рачун са тужиоцем закључи уговор који се односи на накнаду за уређивање грађевинског земљишта за изградњу новог стамбеног објекта у Улици ... број ..., чији је тужена инвеститор.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да тужена није дужна да тужиоцу исплати предметно потраживање.

Последице ништавости уговора прописане су одредбом члана 104. став 1. Закона о облигационим односима, тако што у случају ништавости уговора свака уговорна страна дужна је да врати другој све оно што је примила по основу таквог уговора, а ако то није могуће или ако се природа оног што је испуњено противи враћању, има се дати одговарајућа накнада у новцу, према ценама у време доношења судске одлуке, уколико закон што друго не одређује.

У конкретном случају, правноснажном пресудом суда утврђена је ништавост уговора од 23.08.2005. године закљученог између тужене, преко пуномоћника Небојше Братића и тужиоца, па тужена није дужна да испуни обавезу из уговора који није пуноважан.

Неосновани су наводи ревизије којима ревидент указује на погрешну примену материјалног права због чињенице да је тужена инвеститор а то значи да је и дужник накнаде за уређивање грађевинског земљишта. У време када је предметни уговор закључен између тужиоца и тужене, 23.08.2005. године, на снази је био Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр.47/03), који, у одредби члана 74. став 1. прописује да накнаду за уређивање грађевинског земљишта плаћа инвеститор.

Висина накнаде за уређивање грађевинског земљишта утврђује се уговором који закључују општина односно предузеће или друга организација из члана 72. став 3. тог закона и инвеститор, на основу критеријума и мерила који утврђује општина (став 2.). Уговором из става 2. тог члана уређују се међусобни односи у погледу уређивања грађевинског земљишта, висина накнаде за уређивање грађевинског земљишта, динамика плаћања накнаде као и обим, структура и рокови за извођење радова на уређивању земљишта (став 3.). Дакле, то што је тужена инвеститор стамбеног објекта у Улици ... број .. и дужник накнаде за уређивање грађевинског земљишта не значи да је она дужна да тужиоцу исплати предметни новчани износ имајући у виду да се висина накнаде за уређивање грађевинског земљишта утврђује уговором, који, у овом случају, између парничних странака није закључен. За испуњење су подобне само обавезе из пуноважних правних послова, а то овде није случај јер уговор чије испуњење је предмет ове парнице, између парничних странака није закључен.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, имајући у виду његов исход.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП-а.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**